

ดนตรีข้ามพรมแดน: การทำงานวัฒนธรรมของนักดนตรี
กะเหรี่ยงในอาณาบริเวณชายแดนไทย-พม่า

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มิถุนายน 2558

ดนตรีข้ามพรมแดน: การทำงานวัฒนธรรมของนักดนตรีกะเหรี่ยง
ในอาณานิคมชายแดนไทย-พม่า

จรรุวรรณ อุทาปา

วิทยานิพนธ์นี้เสนอต่อมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาลังคม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มิถุนายน 2558

ดนตรีข้ามพรมแดน: การทำงานวัฒนธรรมของนักดนตรีกะเหรี่ยง
ในอาณาบริเวณชายแดนไทย-พม่า

จารุวรรณ อุทาปา

วิทยานิพนธ์นี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาสังคม

คณะกรรมการสอบ

อาจารย์ที่ปรึกษา

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.ประเสริฐ แรงค์กล้า)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วสันต์ ปัญญาแก้ว)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วสันต์ ปัญญาแก้ว)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวนชิววัน บัวแดง)

2 มิถุนายน 2558

© ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

ความสำเร็จและคุณงามความดีจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ทั้งหลายหวนย้อนมาและขอบคุณแต่ขอบคุณครอบครัวหนู พ่อเพชร แม่เพ็ญ พี่ต๋อย น้องบุญมี ที่ให้ทั้งความรักความอบอุ่น เป็นที่พักกายพักใจและแหล่งทุนทรัพย์ในการเรียน แม่คนหนึ่งจะจากไปไกลแต่สามารถรับรู้ได้ถึงความรัก ความห่วงใยที่ส่งถึงกันเสมอ

ขอบคุณอย่างถึงที่สุดสำหรับอาจารย์วัฒน์ ปัญญาแก้ว ที่รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้กับหนูนอกจากนั้นยังแนะนำ ให้คำปรึกษา คอยติดตามถามไถ่ความก้าวหน้าของงาน (ทุกครั้งทีหนูหายไปนานๆ) อาจารย์ช่วยแนะนำตั้งแต่เริ่มหาประเด็นที่จะทำจนกระทั่งบทสรุปสุดท้ายในงาน และยังให้กำลังใจทำให้หนูกล้าที่จะสอบวิทยานิพนธ์

ขอบคุณอาจารย์ขวัญชีวัน บัวแดง และอาจารย์ประเสริฐ แรงค์กล้า ที่อาจารย์ทั้งสองท่านยอมเสียสละเวลาอ่านงานของหนูและมาเป็นอาจารย์สอบวิทยานิพนธ์ให้กับหนูพร้อมคำแนะนำอันมีคุณค่าต่อวิทยานิพนธ์เล่มนี้ สำหรับอาจารย์ขวัญยังเป็นคนที่หนูชื่นชอบ (เป็นการส่วนตัว) การได้ติดตามผลงานอาจารย์โดยเฉพาะผลงานวิชาการเกี่ยวกับคนกะเหรี่ยงนั้นทำให้หนูเองได้ฝันว่าวันหนึ่งหนูอยากเป็นผู้หญิงเก่งและมีความสามารถดังเช่นอาจารย์

ขอบคุณอาจารย์ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาทุกท่านที่รับหนูเข้ามาเรียนในสาขาวิชานี้พร้อมทั้งมอบความรู้อันมีค่าให้กับหนูอีกทั้งยังคอยถามไถ่ถึงความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์ของหนูเสมอ ขอบคุณครูพัชรา เอื้องไพบูลย์สำหรับวิชาความรู้และความรักที่ให้หนูมานานกว่าสิบปี

ขอบคุณพี่ชื่น ที่คอยช่วยเหลือด้านเอกสารและการติดต่อประสานงานต่างๆ ติดตามและกระตุ้นให้หนูตื่นตัวอยู่เสมอ ขอบคุณป้าต๋อย (ห้องสมุดสถาบันวิจัยสังคม) สำหรับที่ทำงาน ที่พักอาศัย และความรักความห่วงใยและเสียงทักทาย (อันดัง) ที่มีให้หนูตลอดมา

ขอบคุณเชอหระอ้อค คือ โท พี่ชิ รวมทั้งนักดนตรีกะเหรี่ยงไทยทุกคนที่ทำให้หนูมีข้อมูลดีๆ มาเขียนในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ รวมทั้งพี่น้องกะเหรี่ยงไทยและกะเหรี่ยงพม่าทุกคน รวมทั้งผู้ที่มีรายชื่อปรากฏอยู่ในวิทยานิพนธ์เล่มนี้

ขอบคุณกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) นอกเหนือจากให้การสนับสนุนด้านการเงินแล้วยังทำให้หนูได้เรียนรู้วิธีการ (อันละเอียด) ในการทำบิลและสรุปการเงินอีกด้วย

ขอบคุณพี่น้องกะเหรี่ยงบ้านขุนแม่รวม พี่น้องลื้อบ้านแม่สาบทุกคนสำหรับความรัก ความอบอุ่น ความห่วงใยและความเป็นห่วง (กับการเรียนที่นานถึงสี่ปี) หายเหนื่อยทุกครั้งที่ได้กลับไปขอบคุณอย่างยิ่งกับสองพี่น้องแอ้เจ้าๆ แอ้แก้ว สำหรับความน่ารักตามประสาเด็กๆที่ทำให้ยิ้มได้ และมีความสุขทุกครั้งที่ได้เห็นหน้า

ขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นที่มีมากจนนับไม่ถ้วนว่ามีกี่คน ขอขอบคุณมากสำหรับ “เตี้ย” (บิว) ที่คอยรับฟังปัญหาชีวิตทุกอย่าง คอยช่วยงานและเป็นเพื่อนคอยส่งงาน (ซ่า) “พี่ยู” สำหรับความเป็นเพื่อนเป็นพี่ความรัก การดูแลและความช่วยเหลือทุกอย่างขอบคุณมากจริงๆ “เจ๊พิม” ที่คุยเรื่องไร้สาระด้วยกันและเป็นล่ามส่วนตัวที่ช่วยแปลเอกสารภาษาอังกฤษให้ตั้งแต่ตอนรีดคั้งจนถึงวิทยานิพนธ์ “เหมียว” เพื่อนกะเหรี่ยงผู้นำรักและสาวดูแห่งรุ่น “อ้ายเอ็กซ์” ผู้ที่คอยให้ความหวังว่าจะให้ยืมเงินแล้วก็หายไปแต่ก็ขโมยหนังสือจรรยาบรรณให้ “แจ๊ก” น้ำบ้านขอบคุณที่คอยเปิดเพลงขอให้ฟัง นะ “ฮิมา” (พี่หลิน) ขอขอบคุณสำหรับความรู้เรื่องยาและเวชภัณฑ์และยาที่ขายถูกกว่าท้องตลาด “คำ” (นวม) กับคำปรึกษาและกำลังใจ “พี่จ๊อบ” สำหรับคำปรึกษาเกี่ยวกับเรื่องคอนเซป “พี่หนูนา” ที่ทำให้รู้ว่าอายุเป็นเพียงตัวเลข “พี่จิ้น” สาวสวยที่สุดในรุ่น “เฟย” ผู้นำด้านอาหารและการกิน และปลูคนที่ชอบหัวเราะในเรื่องเล่าของตัวเองและแครงขมกับเรื่องเล่าของคนอื่น ดีใจที่ได้รู้จักกับทุกคน และรักทุกคน

ขอบคุณรุ่นพี่พัฒนาสังคมทุกคนสำหรับคำปรึกษาและความเป็นห่วงในงานวิทยานิพนธ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณพ่อวินัย บุญลือ ที่ให้คำแนะนำและคำปรึกษากับเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ตลอดมา ขอขอบคุณเพื่อนเก่าเพื่อนแแก่คอยและจ๊อบที่ยังทักไลน์หากัน ยังคงติดต่อหากันเสมอ

ขอบคุณพาสเซอร์ (เส่อมีวา) ที่สอนให้แกะสติ๊กเกอร์ เล่นกิตตาร์ ฟังเพลงเพื่อชีวิต ขอขอบคุณที่สั่งสอนหนูมาและทำให้หนูกลายเป็นหนูในวันนี้

ขอบคุณลุง (หยง) ที่นำพาให้หนูเรียนรู้เรื่องราวของคนกะเหรี่ยง พาไปท่องโลกกว้างและขอบคุณสำหรับความรัก ความห่วงใย การดูแลและกำลังใจที่จะฮึดสู้ต่อไป

และอีกมากมายที่ไม่อาจเอ่ยนามได้หมด แต่หนูจะจดจำไว้เสมอ “ตำบลี้อ่าพอโข ตำบลี”

จรรูวรรณ อุทาปา